

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo graditeljstva i
prostornoga uređenja

FOND ZA
ZAŠTITU OKOLIŠA
I ENERGETSKU
UČINKOVITOST

Energetska obnova višestambenih zgrada

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

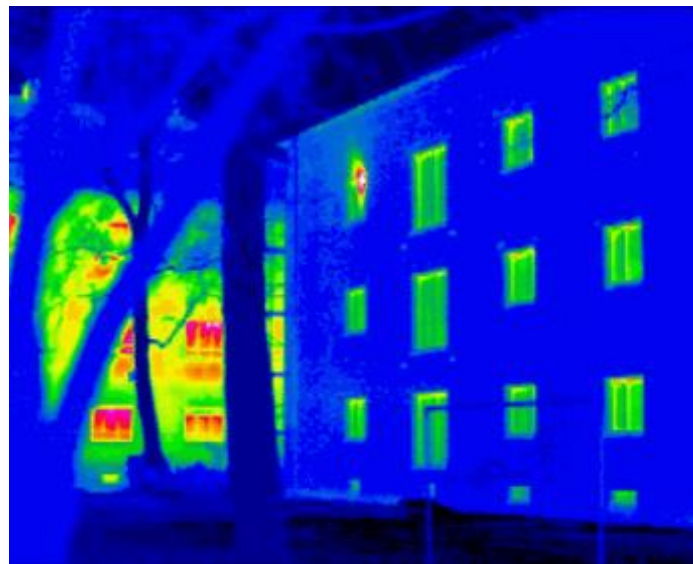
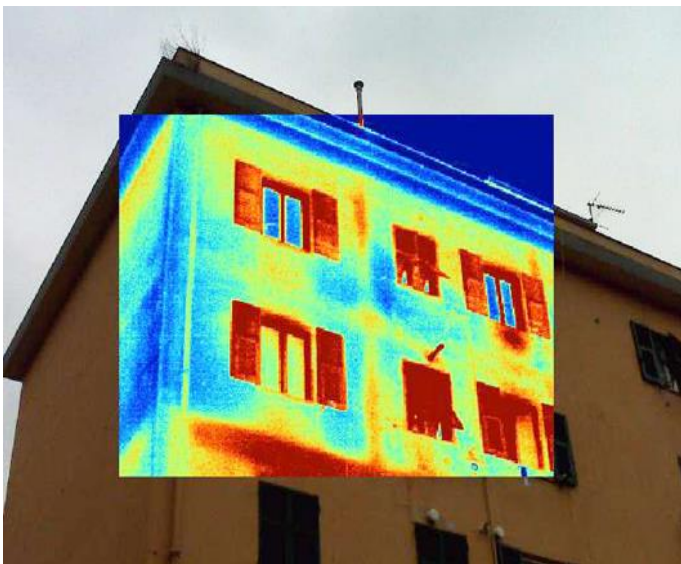
EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

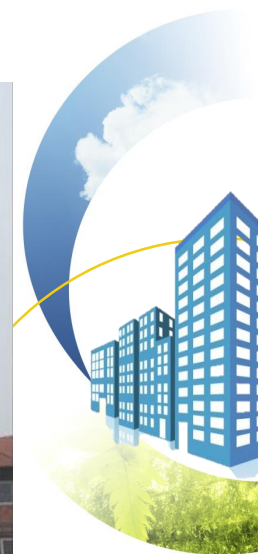
Zašto energetska obnova zgrada?

- u zgradama se troši više od **42,3%** od ukupne potrošnje energije
- u posljednjih 30 godina taj udio kontinuirano raste
- većina zgrada u Hrvatskoj je izgrađena do kraja osamdesetih i ima slabu ili nikakvu toplinsku izolaciju
- takve zgrade troše **5x** više energije od zgrada energetskog razreda B

Definicija višestambene zgrade

- ✓ zgrada u kojoj se najmanje **66%** korisne površine zgrade koristi za **stanovanje**
- ✓ ima **3 ili više** stambenih jedinica
- ✓ upravlja **upravitelj zgrade**
- ✓ čini **jedinstvenu arhitektonsku cjelinu**- konstruktivna, funkcionalna i oblikovna cjelina, koja se sastoji od jedne ili više dilatacija

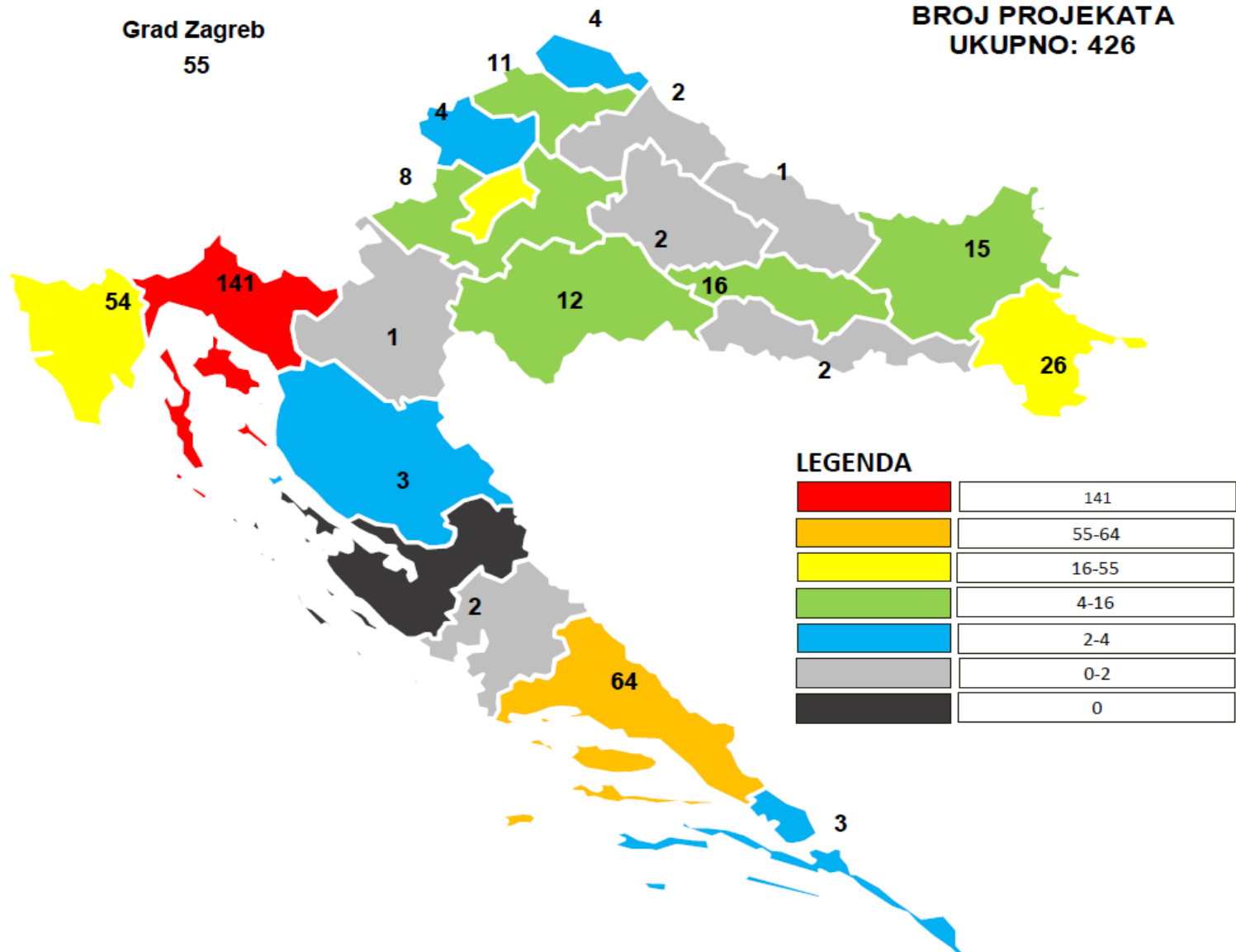
U tri godine provedbe programa...

- Odobreno sufinanciranje za:
 - **1347** energetskih pregleda
 - **915** projekata obnove
 - **430** obnova zgrada
 - **417** projekata ugradnje individualnih mjerila potrošnje toplinske energije – ugradnja 164.100 razdjelnika i 282 kalorimetra u 39.000 stanova
- Prosječno postignute uštede – **62%**

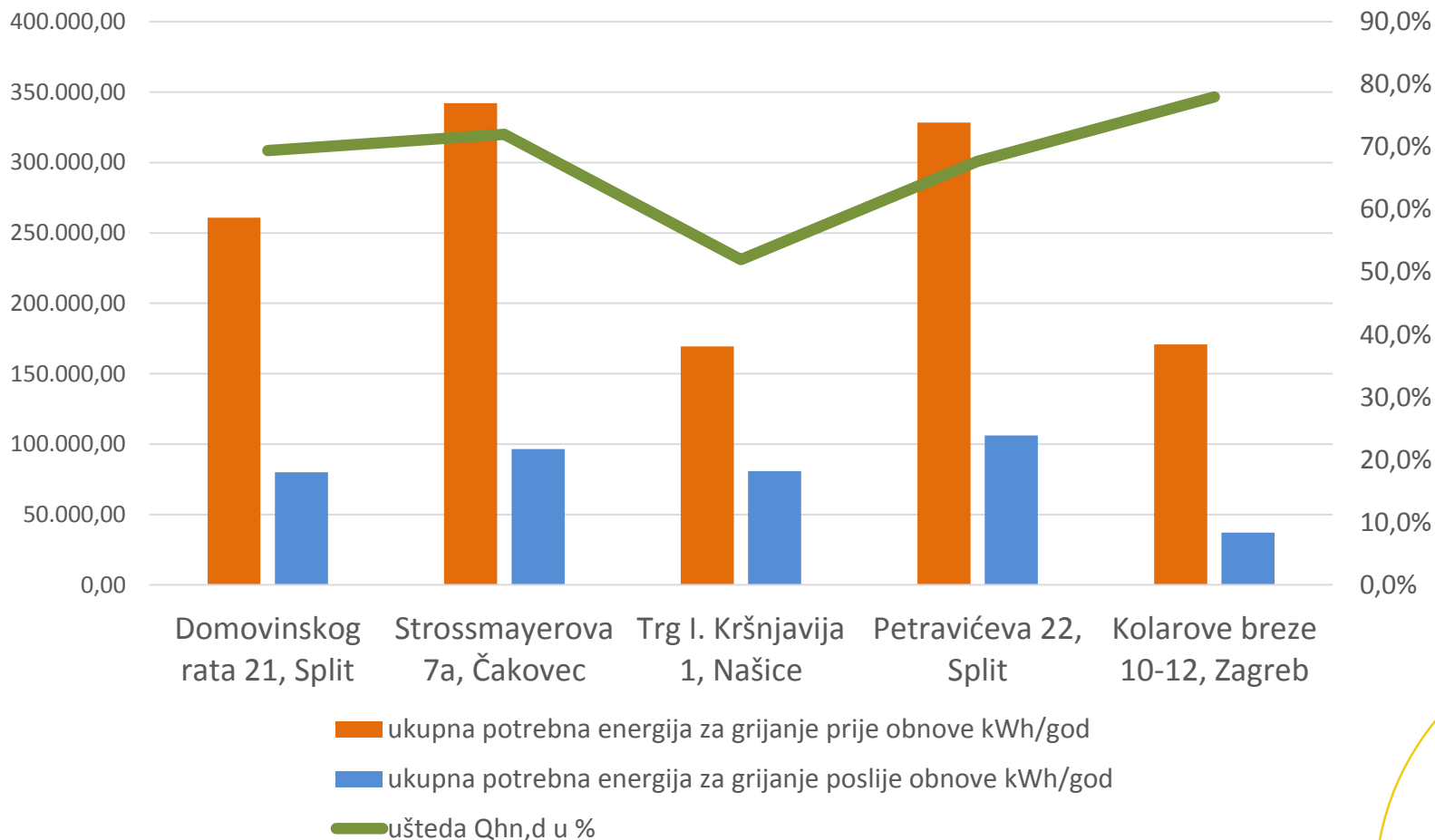

Projekti obnove po županijama...

Primjeri dobre prakse...

Smanjenje potrošnje energije u obnovljenim višestambenim zgradama

Primjer energetske obnove

- Adresa Zelenice 20 i 22 u Labinu, izgrađena 1964. g., 20 stanova, ukupna površina 1.883 m².
- Mjere energetske obnove: toplinska zaštita vanjske ovojnice (krov, fasada) te zamjena vanjske stolarije
- Ukupna vrijednost investicije: **909.592,64 kn**
- Sufinanciranje Fonda: **360.483,76 kn (40%)**
- Qh,nd smanjen **80%**

Labin kao primjer dobre prakse

Od 2014. do 2016. obnovljeno je 138 obiteljskih kuća, a vrijednost investicije iznosila je preko 1,1 milijun kuna

FOTOLJA

Gradonačelnik Tulio Demetlika:

Gradani su prepoznali važnost ulaganja u obnove fasade

Ponosni smo na ono što je učinjeno u području obnove fasada stambenih zgrada po principu energetske učinkovitosti, ali ne samo na stambenim i javnim zgradama, već i na obiteljskim kućama. Također smo ponosni na energetske obnovu dijela sustava javne rasvjete i na sustavno ulaganje u model održivog gospodarenja otpadom. Proteklih smo godina iznimno puno pozornosti posvetili uređenju zgrada, domova brojnih Labinjana, obnovi njihovih fasada i uređenju okoliša stoga nam je izuzetno drago što je naš trud i potvrđen ovom nagradom. Naši sugrađani svakako su zadovoljni nagradom i zaslužuju našu

zahvalu budući da su upravo oni prepoznali važnost ulaganja u obnove fasada. U ovoj su godini energetske obnovljene 23 fasade što je ujedno i najuspješnija godina. Ukupna investicija obnovljenih zgrada iznosi 16 milijuna kuna, a ukupno sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Europske banke za obnovu i razvoj u 2015. godini iznosi 6,3 milijuna kuna bespovratnih sredstava. Ovi brojevi, zahvaljujući velikom angažmanu i interesu građana, svrstavaju Grad Labin u sam vrh gradova u Hrvatskoj po energetske obnovi zgrada. Interes za obnovu zgrada od strane suvlasnika je i dalje velik, tako da se procjenjuje da će se na sljedeći natječaj prijaviti više od 30 zgrada sa područja Grada Labina.

Energetskom obnovom zgrada i kuća obuhvaćeno 50% stanovništva Labina

Nagrada Pametnija energetika U Labinu je, osim energetske obnove zgrada i kuća ukupne vrijednosti preko 20 milijuna kuna, racionalizirana i potrošnja javne rasvjete, a u izradi je i nova prometna strategija

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo graditeljstva i
prostornoga uređenja

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Izmjene u 2016. godini

- RH je do 2020. g. za obnovu stambenog sektora iz EU fondova, u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija dostupno **100 milijuna eura**
- cca 70 milijuna namijenjeno obnovi višestambenih zgrada (**525,3 mil. kn**)
- nužna prilagodba dotadašnjih uvjeta sufinanciranja u skladu s EU pravilima
- Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja 17.10.2016. godine objavilo ***Poziv na dostavu projektnih prijedloga***, otvoren **90 dana**
- raspoloživ iznos bespovratnih sredstava **152.000.000** kuna
- **Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost će zainteresiranim prijaviteljima pružiti direktnu podršku prilikom prijave i praćenja projekta, u smislu savjetovanja i osiguravanja potrebnih informacija**

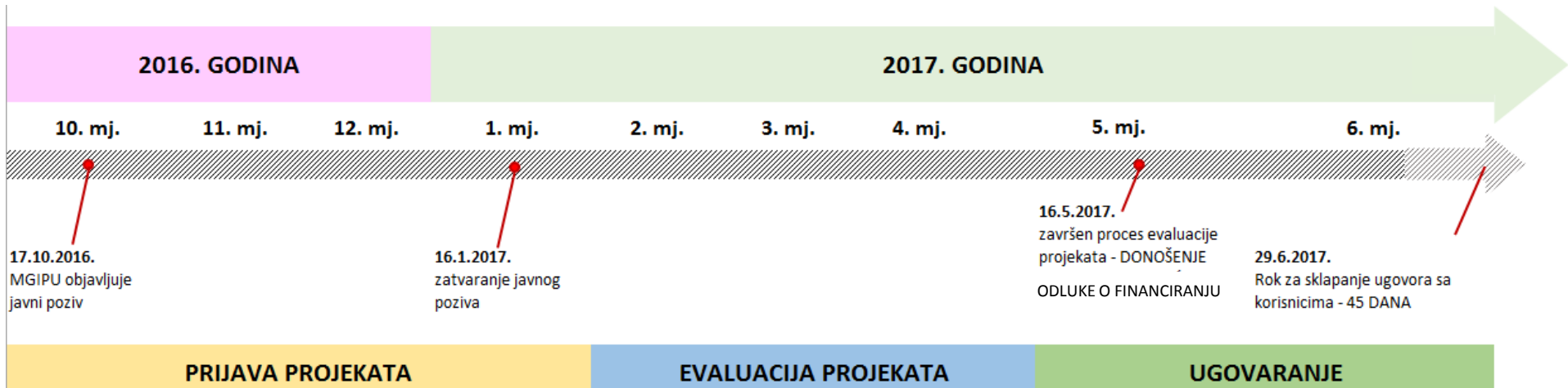

Iznos bespovratnih sredstava

Aktivnost	Stopa sufinanciranja	Maksimalni iznos bespovratnih sredstava (kn)
Energetski pregled i energetski certifikat, prije i nakon obnove	85%	30.000
Glavni projekt energetske obnove (elaborati, ako je primjenjivo)	85%	200.000
Provedba mjera energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije (npr. obnova fasade, krovišta, stubišna rasvjeta, ugradnja visokoučinkovitog sustava grijanja, korištenje sustava obnovljivih izvora energije, mjere pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika i dr.)	60%	12.600.000
Stručni nadzor građenja/ Projektantski nadzor/ Kordinator zaštite na radu	60%	150.000
Upravljanje projektom i administracija	85%	7.650
UKUPNO CCA		13.000.000

PROCES SUFINANCIRANJA

VAŽNO! Što prije se prijaviti Fondu sa projektima koji su spremni

Nakon ugovaranja slijedi:

- realizacija projekata
- praćenje i odobravanje troškova
- isplate
- daljnje praćenje projekata i izvještavanje

KAKO SE PRIJAVITI?

OBRAZAC FZOEU
- PROVJERA
PRIHVATLJIVOSTI
PROJEKTA

INDIVIDUALNE
KONZULTACIJE

DOSTAVA
DOKUMENTACIJE
U
ELEKTRONSKOM
OBLIKU

IZJAVA FZOEU
O SPREMNOSTI
PROJEKTOG
PRIJEDLOGA

PRIJAVA

Potrebna dokumentacija

- Prijavni obrasci – A (online) i B dio (excel)
- Izjava prijavitelja
- Ažurirani popis suvlasnika
- Izjava ovlaštenog projektanta
- Izjava o primljenim državnim potporama
- Izjava FZOEU o spremnosti projektnog prijedloga
- Ostala dokumentacija definirana pozivom

Prijavni obrazac – B dio

- Osnovni podaci o zgradi i prijavitelju
- Troškovi projekta
- Planirane mjere povećanja energetske učinkovitosti zgrade
- Dodatni podaci o projektom prijedlogu

Izjava prijavitelja

- O nekažnjavanju prijavitelja
- Nepostojanje sukoba interesa (prijavitelj ne može biti ponuditelj u bilo kojem od postupaka nabave)
- Suglasnost natpolovične većina suvlasnika
- Postojanje osigurane financijske konstrukcije za vlastito učešće
- Da nitko od suvlasnika nije prešao maksimalno dozvoljeni iznos državnih potpora (temeljem izjava suvlasnika)
- Da radovi na energetskej obnovi nisu započeli
- Da će osigurati održivost projekta i projektnih rezultata (ne odnosi se na prodaju stanova već eventualnu promjenu namjene prostora)
- Ostalo

Ažurirani popis suvlasnika?

- Ime i prezime suvlasnika
- Suglasnost s projektom (da/ne)
- Namjena (poslovni ili stambeni prostor)
- Obavljanje gospodarske djelatnosti (da/ne)
- Suvlasnički dio (Excel tablica generira % suglasnih suvlasnika!)
- Korisna površina m²

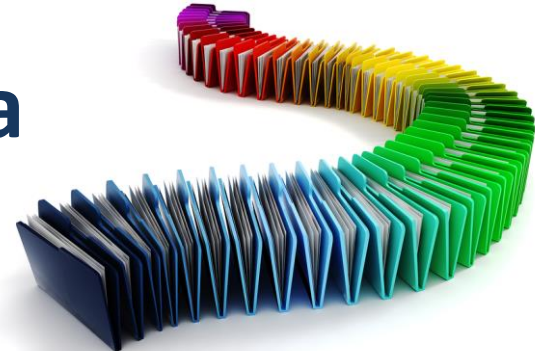
Državne potpore

- Kada korisnik/ci (suvlasnik/ci):
 - iznajmljuje suvlasnički udio
 - obavlja gospodarsku djelatnost
- Potrebno dostaviti Izjavu kojom potvrđuje da nije primio potpore više od iznosa od 200.000 € tijekom tri fiskalne godine – tzv. ***de minimis*** pravilo
 - odnosi se na stanove ili poslovne prostore u vlasništvu RH ili jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave koji se iznajmljuju, a za čije se korištenje plaća slobodno ugovorena najamnina
 - najam stana za čije se korištenje plaća zaštićena najamnina ili poslovnog prostora koji se dodjeljuju na korištenje za provođenje aktivnosti od interesa za opće dobro ne smatraju se gospodarskom djelatnošću!

Ostala potrebna dokumentacija

- Međuvlasnički ugovor
- Ugovor o upravljanju zgradom
- Punomoć ovjerena kod javnog bilježnika
- Odluka/e o sklapanju ugovora o energetske obnovi višestambene zgrade
- Ugovor o otvaranju računa za provedbu projekta
- Dokaz da je višestambena zgrada koja je predmet energetske obnove postojeća
- Glavni projekt energetske obnove višestambene zgrade ne stariji od 1. 7. 2013.
- Fotodokumentacija dijelova zgrade i tehničkih sustava za koje je predviđena energetska obnova
- Akt za građenje
- Odobrenja, suglasnosti i posebni uvjeti građenja
- Uvjerenje da se protiv osobe ovlaštene za zastupanje Prijavitelja ne vodi kazneni postupak

Stiže EU novac za obnavljanje zgrada

PEL JADRANKA MATIĆ

Sredinom listopada ove godine (plan predviđa 17. 10.), Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja objavilo će poziv za dostavu projektnih prijedloga "Energetska obnova višestambenih zgrada", s tim da će oni koji se žele prijaviti prijave dostavljati Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Rok za podnošenje projektnih prijedloga bit će 90 dana, a za dobiti su raspoloživa sredstva u iznosu od 100 milijuna kuna. Ovakav projekt će biti financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF). To je značajan promjena budući da su dosadašnji pozivi bili financirani nacionalnim sredstvima. Upravo zbog financiranja iz Europskog fonda EU fonda, došlo je do određenih promjena u arhitektoničkim nepovratnim sredstvima, a jedna od promjena je i uključivanje Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja (kao posebnog tijela razine I (PTI)) koji će objaviti poziv. Što je do sada bila zadužna Fonda, kojemu će se i dalje dostavljati prijave kao posebnikom tijelu razine II (PTII).

Specifičnost Split 3

Skora objava poziva povodom je i javnog savjetovanja koje radi priprema sa zainteresiranim javnošću provede Ministarstvo graditeljstva. Ministarstvo će razmotriti i odzračiti pristigle komentare, te nakon savjetovanja objaviti, a najkasnije do 11. listopada, objaviti popis svih pristiglih komentara s preglednim prijedlogom prihvatanjem ili djelomično ili u cjelosti i odbijanjem, popraćenim kratkim obrazloženjem.

Natječaj za dobivanje nepovratnih sredstava bit će objavljen najvjerojatnije 17. listopada i na raspolaganju je 152 milijuna kuna za zgrade kao cjeline, a staka cjelina može dobiti najviše 10 milijuna kuna. Očekuju se i primjedbe tijekom javnog savjetovanja

Zainteresirana javnost, u koju spadaju i upravitelji više stambenih zgrada, svakako će se uključiti u javno savjetovanje, potvrđeno nam je iz dva najveća splitska upravitelja - "Stano uprave" i "Eko-noplena". U "Stano upravi" imaju dvije konkretno primjedbe i prijedloge kako ih uključiti ili isključiti. Jasna Lažeta, voditeljica Sektora za energetske učinkovitost "Stano uprave", iznosi primjedbu na

odredbu po kojoj predat jednog provedbenog prijedloga moraju biti sve zgrade koje čine jedinstvenu arhitektonsku cjelinu. Prema Lažetinim riječima, Split ima specifičnu višestambenu gradnju u kojoj jednu arhitektonsku cjelinu čini desetak i više zgrada, za primjer navodi Split 3, što podskupljaju energetska obnova, puterijerice obnove fasade i krova. I premda jedan projekt može dobiti najviše

10 milijuna kuna, to bi sredstva bila nedovoljna. Stoga će "Stano uprava" i Jasna Lažeta predložiti da se udio nepovratnih sredstava poveća a predložiti će postojeću vrijednost investicije na 85 posto. U tom bi se slučaju, mišljenja je, suvlasnici lakše odlučili na ulazak u projekt. Ako je povećanje nepovratnih "Stano uprava" predlaže povratak na dilataciju, što će reći vraćanje mogućnosti da se zgrade uku-

plju uzgradna tretirala kao jedan projekt, odnosno da im se omogući prijava na poziv.

Stara jezgra traži dvostruki pristup

Split ima još jedan specifičnost, podijeljena zaokružena - stara gradska jezgra, u kojoj je upravitelj objavljen "Stano uprava". Poznato je da je riječ o zaštićenom kulturnom dobru i da se fasade ne smiju obnavljati radi ener-

ŠUTILOVIĆ

Koji objekti mogu na natječaj

Višestambena zgrada u smislu najavljene poziva je svaka zgrada koja je u cjelosti ili u kojoj je više od 50 posto građevinske bruto površine namijenjeno za stanovanje te ima tri ili više stambene jedinice, kojom upravlja upravitelj zgrade. Predmet projektnog prijedloga mora biti višestambena zgrada u kojoj se najmanje 66 posto građevinske bruto površine koristi za stanovanje suvlasnika stanova te čini jedinstvenu arhitektonsku cjelinu. Jedinstvena arhitektonska cjelina podrazumijeva jedinstvenu konstrukciju, funkcionalni i oblikovnu cjelinu, koje se sastoji od jedne ili više dilatacija. Predmet jednog projektnog prijedloga moraju biti sve zgrade koje čine jedinstvenu arhitektonsku cjelinu.

Povećanje maksimalnog iznosa

Do sada je najmanji iznos nepovratnih sredstava iznosio 50.000 kuna, a najviše 1,0 milijuna kuna. Sada je najveći iznos povećan na 10 milijuna kuna, dok je najmanji zadržan na 50.000 kuna.

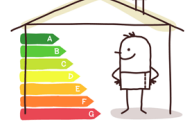
Za projektnu dokumentaciju 85 posto

Projektna dokumentacija sufinancira se u iznosu od 85 posto, a uključuje izradu energetske pregleda i energetske certifikata prijave i glavni projekt, dok se provedba energetske obnove na zgradi, stručni nadzor građenja i projekantski nadzor sufinanciraju u iznosu od 60 posto prihvatljivih troškova zgrade, zamjena sustava grijanja, zamjena unutarnje rasvjete i uvođenje obnovljivih izvora energije.

ŠTO POKRIVAJU NEPOVRATNA SREDSTVA

Putez istospadskih poziva nepovratna sredstva mogu se dobiti za:

1. Energetski pregled zgrade, izrada izvješća o energetskom pregledu zgrade i energetske certifikata prijave nakon provedbe energetske obnove, koji su izrađeni u skladu sa Zakonom o gradnji (NN 153/13) i propisima donesenima na temelju Zakona o gradnji te pravilima struka;
2. Projektna dokumentacija - izrada glavnog projekta energetske obnove zgrade i, ovisno o vrsti građevine, odnosno radova, ako je to propisano posebnim zakonom ili ako je potrebno, izrada elaborata. Glavni projekt i elaborati trebaju biti izrađeni prema Zakonu o gradnji (NN 153/13), Pravilniku o obveznom sadržaju i opremanju projekata građevina (NN 04/14, 41/15, 105/15, 61/16), propisima donesenim na temelju Zakona o gradnji i posebnim propisom;
3. Obnova ovojnice zgrade - povećanje toplinske zaštite ovojnice kojom se dodaje, ubrađuju ili zamjenjuju dijelovi zgrade koji su dio omoćaka grijanja ili hladnog dijela zgrade kao što su prozori, vrata, prozorni elementi pročelja, toplinska izolacija podova, zidova, stropova, ravnihi, koshi i zaobljenih krovova, akrova i hidroizolacija;
4. Povećanje energetske učinkovitosti sustava grijanja ugradnjom novog visokoučinkovitog sustava;
5. Zamjena postojećeg sustava grijanja potrošne vode sustavom koji koristi OIE;
6. Zamjena unutarnje rasvjete zajedničkih prostora učinkovitim;
7. Promicanje korištenja obnovljivih izvora energije ugradnjom sustava za solarno grijanje, odnosno pripremu potrošne tople vode, dizalica topline, toplana ili kotlova na biomasu itd., ako se proizvedena energija koristi isključivo za potrebe jedinstvene arhitektonske cjeline;
8. Uvođenje sustava automatizacije i upravljanja zgradom;
9. Stručni nadzor građenja;
10. Projekantski nadzor, ako je primjenjivo;
11. Usluga koordinatora za zaštitu na radu, ako je primjenjivo;
12. Upravljanje projektom i administracija.

13 mil. kn

50%

60%

po zgradi

ušteda energije

sufinanciranja!

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo graditeljstva i
prostornoga uređenja

Hvala na pažnji.

vsz.eu@fzoeu.hr

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA